

Kronika Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej za rok 2018

9–10 lutego 2018

Dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik uczestniczyła w UPTAKE workshop „Ethnopolitics in Central and Eastern Europe in a State of Flux”, University of Tartu (Estonia), gdzie zaprezentowała referat pt. „Russian-speaking organizations in CEE: from local to transnational community building”.

12 lutego 2018

W numerze 2017/3 czasopisma „Myśl Ekonomiczna i Polityczna” został opublikowany artykuł dr Aleksandry Kuczyńskiej-Zonik pt. *Integration of Russian speakers in the Baltic states*.

19 lutego 2018

IEŚW, wraz z Przedstawicielstwem RP przy OECD, był współorganizatorem debaty poświęconej multilateralizmowi, zatytułowanej „International Organizations and Multilateralism: A View from Central Europe (The Paris Debate)”, która odbyła się w Paryżu. Dr Anna Visvizi była współprzewodniczącą komitetu organizacyjnego oraz moderowała dyskusję. Pełny opis debaty: Anna Visvizi, *Panel discussion report: International Organizations and Multilateralism: a View from Central Europe (The Paris Debate)*, „Year-book of the Institute of East-Central Europe”, vol. 16, 2018, no. 3, s. 189-193.

19 lutego 2018

W czasopiśmie „Baltic Journal of Law & Politics”, 10:2 (2017): 26-45, ukazał się artykuł dr Aleksandry Kuczyńskiej-Zonik pt. *The Securitization of National Minorities in the Baltic States*.

2 marca 2018

W Ministerstwie Spraw Zagranicznych w Warszawie odbyła się prezentacja polsko-rosyjskich pomocy naukowych dla nauczycieli historii w Polsce i w Rosji. Prezentacji dokonali prof. Mirosław Filipowicz i akademik Aleksandr Czubarian, a także uczestnicy projektu i nauczyciele. Publikacja wydana została w ramach projektu „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii” realizowanego od 2012 roku przez Instytut Europy Środkowo-Wschodniej i Instytut Historii Powszechniej Rosyjskiej Akademii Nauk, ze środków Narodowego Centrum Nauki.

Kwiecień 2018

Pod redakcją dr Anny Visvizi ukazała się publikacja *Inside OECD: The Role of Ambassadors*, Paris-Lublin: IEŚW Press, 2018, będąca wynikiem współpracy IEŚW z Przedstawicielstwem RP przy OECD.

4 kwietnia 2018

Artykuł dr Aleksandry Kuczyńskiej-Zonik pt. *Dissonant Heritage: Soviet Monuments in Central and Eastern Europe* ukazał się w monografii: *Historical Memory of Central and East European Communism* (red. Agnieszka Mrozik i Stanislav Holubec). Publikacja została wydana w prestiżowym wydawnictwie Routledge.

5 kwietnia 2018

W I LO im. Stanisława Staszica odbyła się druga prezentacja polsko-rosyjskich pomocy naukowych dla nauczycieli historii w Polsce i w Rosji. Spotkanie adresowane było do nauczycieli historii z Lubelszczyzny. Wydawnictwo to jest również pełnotekstowo dostępne na stronie internetowej: www.polska-rosja.eu.

10 kwietnia 2018

Artykuł dr Hanny Bazhenovej pt. *1917 год и эмиграция преподавателей-поляков Петроградского университета* ukazał się w publikacji *1917 год в истории и судьбе российского зарубежья: Международная научно-просветительская конференция*, Москва, 26-28 октября 2017 года, сост. М. Ю. Сорокина, Москва: Вифсаида; Дом русского зарубежья им. А. Солженицына, 2017, s. 459-470.

19 kwietnia 2018

W Moskwie, w siedzibie Prezydium RAN, odbyła się uroczysta prezentacja rosyjskiego wydania pierwszego tomu pomocy naukowych z historii dla nauczycieli z Polski i z Rosji. Obecni byli członkowie polskiej części Polsko-Rosyjskiej Grupy ds. Trudnych: M. Filipowicz, R. Wnuk, M. Radziwon, W. Caban i J. Menkes, a wśród gości – ambasador RP prof. W. Marciniak i wysoki rangą przedstawiciel prezydenta Rosji.

20 kwietnia 2018

W siedzibie RAN odbyła się konferencja pt. „Niepodległość państwa polskiego w kontekście stosunków polsko-rosyjskich 1914-1921”, zorganizowana wspólnie przez Instytut Historii Powszechnej RAN, IEŚW i Instytut Polski w Moskwie. Referaty wygłosili m.in. obecni w Moskwie członkowie PRGdST, przeczytano także przygotowany na tę okazję referat ks. prof. H. Paprockiego, nieobecnego na konferencji. Ważnym wydarzeniem było spotkanie z moskiewską inteligencją, zorganizowane dla członków Grupy w Bibliotece Literatury Obcej. Było to pierwsze publiczne wystąpienie polskiej części Grupy ds. Trudnych w Rosji, zorganizowane właśnie pod auspicjami Grupy.

25 kwietnia 2018

Dr Anna Visvizi i dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik wzięły udział w spotkaniu kobiet zajmujących się polityką zagraniczną, które odbyło się w Warszawie przy wsparciu Fundacji im. Heinricha Bölla.

Maj 2018

Ukazała się współredagowana przez dr Annę Visvizi publikacja: Ch. Schweiger, A. Visvizi (eds.), *Central and Eastern Europe in the EU: Challenges and Perspectives Under Crisis Conditions*, London & New York: Routledge (Routledge Studies in the European Economy), 2018.

3-5 maja 2018

Dr Hanna Bazhenova uczestniczyła w 23^{ed} Annual World Convention of the Association for the Study of Nationalities, zorganizowanym przez Hariman Institute, Columbia University w Nowym Jorku. W ramach panelu „The First World War and the Russian Revolution” zaprezentowała referat pt. „Representations of the First World War in the Politics of Memory in Contemporary Russia and Ukraine”.

21-26 maja 2018

Prof. Mirosław Filipowicz, prof. Rafał Wnuk i dr Marek Radziwon przebywali w Seulu na zaproszenie Northeast Asian History Foundation (NAHF). Uczestniczyli tam we współorganizowanym przez NAHF i IEŚW seminarium pt. „The Provisional Government, Republicanism and Historical Reconciliation: Korea and Poland in Comparative Perspective”. Było ono częścią cyklu polsko-koreańskich seminariów skoncentrowanych na perspektywach dialogu o historii z trudnymi sąsiadami. Porównywano również doświadczenia polsko-rosyjskie i polsko-niemieckie z koreańsko-japońskimi. Dyrektor i pracownicy IEŚW odwiedzili również Hankuk University for Foreign Studies.

14 czerwca 2018

Dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik wzięła udział w konferencji „Migracje do Unii Europejskiej – szanse i wyzwania”, zorganizowanej przez Instytut Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Lublinie, na której zaprezentowała referat pt. „Polityczna rola diaspory na przykładzie krajów europejskich i obszaru postsowieckiego”.

26 czerwca 2018

Dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik uczestniczyła w warsztatach „How to Get your Paper Published in an International Journal”, zorganizowanych przez międzynarodowe czasopismo „East European Politics & Societies and Cultures” we Lwowie.

27-29 czerwca 2018

Dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik wzięła udział w konferencji The MAG Convention (The International Association for the Humanities), zorganizowanej we Lwowie, na której wygłosiła referat pt. „Russian-speakers in Latvian political security discourse”.

Lipiec 2018

Artykuł dr Aleksandry Kuczyńskiej-Zonik pt. *Russia's monuments policy in the Baltic States* ukazał się w prestiżowym wydawnictwie Routledge, w monografii *Russia and the EU. Spaces of Interaction*, edited by Thomas Hoffmann and Andrey Makarychev.

Wrzesień 2018

Dr Anna Visvizi gościła na University of Salerno (UNISA) we Włoszech, gdzie podczas warsztatów dla doktorantów wygłosiła referat pt. „The PhD proces: the do and don't”.

2-8 września 2018

Dr Hanna Bazhenova wzięła udział w International Summer School “The Past in the Present – History, Law and Memory”, zorganizowanej przez Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia w kooperacji z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej w Łęku. Seminarium składało się z cyklu wykładów, warsztatów i debat naukowych, które dotyczyły wpływu historii i polityki na interpretację oraz stosowanie prawa międzynarodowego, międzynarodowego prawa karnego, polityki pamięci i dialogu historycznego. W seminarium wzięło udział 18 młodych naukowców z Armenii, Federacji Rosyjskiej, Niemiec, Polski, Republiki Czeskiej, Serbii, Ukrainy i Węgier.

25 września 2018

W ramach Kongresu Inicjatyw Europy Wschodniej IEŚW współorganizował dwa panele: 1. Prezentacja: „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”. Prezentacja projektu i jego efektów. Podczas panelu zostało zaprezentowane wydawnictwo pomocy naukowych dla nauczycieli historii w Polsce i w Rosji. Dwa opublikowane tomy, przygotowane we współpracy IEŚW z Instytutem Historii Powszechnej Rosyjskiej Akademii Nauk, wydane zarówno po polsku, jak i po rosyjsku, dotyczą dziejów od XIV do XIX wieku. Całość została przygotowana dzięki grantowi uzyskanemu w Narodowym Centrum Nauki. Nad wydawnictwem pracowali wspólnie polscy i rosyjscy historycy, a także nauczyciele historii. Każdy z tekstów wydawnictwa został napisany wspólnie przez polskiego i rosyjskiego autora. Wydawnictwo to ważny krok w stronę lepszego zrozumienia przez Rosjan polskiej wrażliwości historycznej i lepszego zrozumienia przez Polaków uwrażliwien rosyjskich. Paneliści: dr Marek Radziwon (moderator) – IEŚW, prof. Mirosław Filipowicz – IEŚW, dr Kirył Koczegarow – Instytut Słowianoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk, Moskwa, dr Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz – dyrektorka forumIdei, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, Krzysztof Styczyński – III LO w Lublinie.

2. Panel dyskusyjny: 100-lecie niepodległości: przeszłość czy przyszłość? Rok 1918 przyniósł fundamentalne zmiany na mapie Europy. W naszym regionie

powstały niepodległe państwa, m.in. Polska i Litwa, w Rosji ugruntowali swą władzę bolszewicy, fiaskiem zakończyły się natomiast próby stworzenia niepodległej Ukrainy i Białorusi. Stulecie niepodległości obchodzone uroczystie w Polsce to okazja do refleksji zarówno nad przeszłością, jak i teraźniejszością oraz przyszłością. Historia wciąż wpływa na współczesne stosunki państw regionu. Niekiedy jest to wpływ obciążający, kiedy indziej zaś budujący wspólną tożsamość. Paneliści zastanawiali się nad pożytkami i nadużyciami historii, a także podjęli próbę zdiagnozowania współczesności. Paneliści: prof. Mirosław Filipowicz (moderator) – IEŚW, Artur Michalski – ambasador RP na Białorusi, Nikolai Klimeniouk – publicysta, Berlin, dr Kirył Koczegarow – Instytut Słowianoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk, Moskwa, dr Marek Radziwon – IEŚW.

26-29 września 2018

Prof. Mirosław Filipowicz uczestniczył w konferencji Komisji Historyków Polski i Rosji, zorganizowanej w Warszawie przez Polską Akademię Nauk i Rosyjską Akademię Nauk. 27 września wygłosił referat pt. „Polacy – mieszkańcy »domu nad rzeką Moskwą«. Uwagi na marginesie książki Y. Slezkine’a”.

29-31 października 2018

Dr Hanna Bazhenova wzięła udział w Ogólnorosyjskiej Konferencji Naukowej „Cykl Mawrodinowski – 2018” („Мавродинские чтения – 2018”), która odbyła się na Petersburskim Uniwersytecie Państwowym. W ramach obrad zaprezentowała referat pt. „Научная деятельность польских ученых-гуманитариев в университетах Киева, Харькова и Одессы (вторая половина XIX – начало XX вв.)”.

Listopad 2018

Nastąpiło ogłoszenie wyników konkursu dla studentów na najlepszą pracę magisterską i licencjacką dotyczącą OECD, w tym jej funkcjonowania i wpływu na państwa członkowskie oraz kraje trzecie. Konkurs zorganizowany był przez Stałe Przedstawicielstwo RP przy OECD oraz IEŚW. Ze strony IEŚW w skład komisji konkursowej weszli: prof. Mirosław Filipowicz (wiceprzewodniczący Komisji) oraz dr Anna Visvizi (członek Komisji).

Listopad 2018

Podczas konferencji pt. „Muslim minorities and the refugee crisis in Europe. Narratives and policy responses”, która odbyła się w SGH, dr Anna Visvizi wygłosiła referat pt. „Greece and the refugee crisis in Europe: law, politics and foreign policy” oraz moderowała panel pt. „Different faces of Islamophobia in Europe”.

6 listopada 2018

Dyrektor IEŚW prof. M. Filipowicz wraz z pracownikami IEŚW: prof. R. Wnukiem i dr A. Tatarenko wzięli udział w pracach sejmowych Komisji: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Spraw Zagranicznych. Przedmiotem posiedzenia była zainicjowana przez KPRM i procedowana w Sejmie ustawa o nowym Instytucie Europy Środkowej. Dyrektor IEŚW zabrał głos i przedstawił posłom konsekwencje przyjęcia wyżej wspomnianej ustawy, których skutkiem będzie likwidacja IEŚW.

8-9 listopada 2018

Aleksiej Wasiljew wziął udział w poświęconym 100-leciu odrodzenia państwa polskiego międzynarodowym sympozjum naukowym pt. „Ojcowie polskiej niepodległości: Piłsudski, Dmowski, Paderewski”, zorganizowanym przez Bibliotekę Polską w Paryżu i Stację Naukową PAN w Paryżu, na którym wystąpił z referatem „Odrodzenie państwa polskiego w opinii publicznej rewolucyjnej Rosji: l'outillage mental a rzeczywistość historyczna”.

15-17 listopada 2018

Dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik wzięła udział w 2nd Annual Conference „Collecting Loss” w Weimarze, gdzie zaprezentowała referat pt. „Soviet Monuments – Symbols of Victory, Loss or Reconciliation?”.

25 listopada 2018

W Moskwie odbyło się spotkanie robocze grupy pracowników IEŚW (prof. M. Filipowicz, prof. R. Wnuk, dr M. Radziwon, P. Jarosz) z rosyjskimi historykami z Instytutu Historii Powszechnej Rosyjskiej Akademii Nauk, których pracą kierował akademik A. O. Czubarjan. Podczas spotkania przedyskutowane zostały liczne rosyjskie uwagi zgłoszone do przygotowanego już trzeciego tomu pomocy naukowych dla nauczycieli historii, poświęconego dziejom XX wieku.

26 listopada 2018

Prof. Mirosław Filipowicz i Paweł Jarosz wzięli udział w światowym forum UNESCO i NGOs w Moskwie. Prof. M. Filipowicz wystąpił w sesji plenarnej w panelu zatytułowanym: „Science for Diplomacy, Diplomacy for Science”.

27 listopada 2018

W Wyższej Szkole Ekonomiki w Moskwie odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa zatytułowana „Polskie drogi do wolności. W stulecie odrodzenia niepodległej Polski”. Wzięli w niej udział pracownicy IEŚW: prof. Mirosław Filipowicz, prof. Rafał Wnuk, dr Marek Radziwon i Paweł Jarosz. Prof. Filipowicz wygłosił referat pt. „Przystosowanie, kolaboracja, opór: bardzo polski spór o stare dylematy patriotyzmu. Na marginesie korespondencji Andrzeja Walickiego z Leszkiem Kołakowskim”. Prof. Wnuk wygłosił referat pt. „Święto Niepodległości jako miejsce pamięci”. Organizatorami konferencji były: Wydział Nauk Humanistycznych Wyższej Szkoły Ekonomiki i Instytut Polski w Moskwie.

26-27 listopada 2018

Dr Hanna Bazhenova wzięła udział w 4th International Forum “In Search of Lost Universalism”, zorganizowanym przez Association of Schools of Political Studies of the Council of Europe w Berlinie. Wśród ekspertów i uczestników seminarium znaleźli się przedstawiciele Albanii, Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Chorwacji, Czarnogóry, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, Gruzji, Kirgistanu, Litwy, Macedonii, Mołdawii, Niemiec, Polski, Rosji, Szwecji, Tadżykistanu, Ukrainy, Wielkiej Brytanii oraz Włoch.

29-30 listopada 2018

W Instytucie Europy Środkowo-Wschodniej odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa „Przeszłość dla przyszłości. Kultura pamięci i polityka historyczna państwa w XXI wieku”, zorganizowana przez Instytut Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz Instytut Europy Środkowo-Wschodniej. W konferencji wzięli udział pracownicy IEŚW. Dr Anna Bażenowa wygłosiła referat pt. „Pierwsza wojna światowa i polityka pamięci we współczesnej Rosji i Ukrainie”, a dr Agata Tatarenko pt. „Miejsce świadka historii w polskiej polityce historycznej po 1989 roku”. Z kolei prof. Rafał Wnuk był jednym

z uczestników panelu dyskusyjnego pt. „Pamięć i historia w Europie Środkowo-Wschodniej”.

30 listopada 2018

Dyrektor IEŚW prof. Mirosław Filipowicz wygłosił wykład inauguracyjny pt. „Europa Środkowo-Wschodnia: refleksje z perspektywy stulecia” na międzynarodowej konferencji „National identities – European universality: Music and Musical Life in Central-Eastern Europe (1918-2018)”, zorganizowanej na Uniwersytecie Warszawskim. Współorganizatorami wydarzenia były: Narodowe Centrum Kultury, Związek Kompozytorów Polskich i Instytut Muzykologii UW.

Grudzień 2018

Ukazała się publikacja: Anna Visvizi, *On the fringe: Greece, migration, and populism*, „Roczniki Nauk Społecznych” („Annals of Social Sciences”), t. 10 (46), 2018, nr 3, s. 63-75.

13-19 grudnia 2018

Dyrektor IEŚW prof. Mirosław Filipowicz przebywał w Mińsku. Wygłosił tam kilka wykładów dla studentów Uniwersytetu Państwowego i prowadził rozmowy w środowisku białoruskich historyków.

14 grudnia 2018

Instytut Europy Środkowo-Wschodniej został uhonorowany Medalem 25-lecia Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w uznaniu za długoletnią i owocną współpracę naukową i wspólnotę zainteresowań badawczych w duchu Jerzego Giedroycia. Medal przekazano na ręce dyrektora Instytutu prof. Mirosława Filipowicza.

20 grudnia 2018 roku Instytut Europy Środkowo-Wschodniej został zlikwidowany. Na mocy Ustawy z dnia 9 listopada 2018 roku o Instytucie Europy Środkowej został powołany Instytut Europy Środkowej z siedzibą w Lublinie, który zastąpił IEŚW.